

РЕШЕНИЕ

№ 309

гр. София, 19.01.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

СОФИЙСКИ ГРАДСКИ СЪД, ВЪЗЗ. IV-Д СЪСТАВ, в публично заседание на деветнадесети април през две хиляди двадесет и втора година в следния състав:

Председател: Здравка Иванова

Членове: Цветомира П. Кордоловска
Дачева
Десислава Ст. Чернева

при участието на секретаря Екатерина К. Тодорова
като разгледа докладваното от Десислава Ст. Чернева Въззивно гражданско дело № 20211100510754 по описа за 2021 година

Производството е по реда на чл. 258 - чл. 273 ГПК.

Образувано е по въззивна жалба, подадена от ответника „С.Л.“ ЕООД, ЕИК ***** срещу Решение № 20122448/22.05.2021 г, постановено по гр. д. № 63699/2019 г. по описа на СРС, 61 състав, с което последният е осъден да заплати в полза на „НБМ Т.порт“ ЕООД, ЕИК ***** (при допусната очевидна техническа в грешка в изписване на наименованието на ищеца, вместо правилното „НБМ Т.“ ЕООД), на основание чл. 79, ал. 1 ЗЗД, във вр. с чл. 372, ал. 1 ТЗ, сумата от 5 280 лева, представляваща възнаграждение по договор за превоз от 10.06.2019 г., съгласно фактура № 183/19.06.2019 г., ведно със законната лихва, считано от датата на завеждане на исковата молба - 05.11.2019 г. до окончателното изплащане на сумата, както и на основание чл. 78, ал. 1 ГПК сумата от общо 1352 лева, представляваща сторените съдебно-деловодни разноски.

В жалбата се излагат доводи за неправилност и необоснованост на първоинстанционното решение, поради постановяването му в нарушение на материалния закон. Наведено е оплакване от страна на жалбоподателя, че съдът не е отчел особеността на процесния превоз. Счита, че превозът е извършен при условията на чл. 34 от Конвенция за договора за международен автомобилен превоз на стоки (CMR) и когато превоз, извършван в изпълнение на договор, се осъществява от последователни превозвачи, всеки от тях поема отговорността за изпълнението на цялостния превоз, като вторият и следващите превозвачи стават страна по договора с приемането на стоката и товарителницата при условията, посочени в нея. Навежда доводи, че доколкото вторият превозвач (трето лице помагач) „НБМ Т.порт“ ЕООД е придобил качеството на страна по превозния договор и при безспорно установеното обстоятелство, че е извършил превоза, той се явява лице, което има право да получи

превозното възнаграждение. Поддържа, че с присъденото му вземане ищецът получава повторно плащане за услуга, която не само не е извършил, но и не е заплатил, така в резултат се обогатява неоснователно за сметка на ответника с размера на присъденото му навло. Счита, че същият не го е заплатил, а няма и задължение да заплати след плащането на ответника към превозвача. Твърди, че изпълнението е действително и има погасителен ефект за длъжника, ако кредиторът се е възползвал от него или изпълнението е отишло в негова полза по смисъла на чл. 75, ал. 1, предл. 2 ЗЗД. Позовава се още на разпоредбите на чл. 75, ал. 2 и ал. 3 ЗЗД, които счита за приложими в процесния случай. Намира, че СРС не се е съобразил с всички горесцитирани разпоредби, както и със спецификата на конкретния превоз, с оглед което моли съдът да отхвърли предявения иск. Претендира разноски.

В срока по чл. 263, ал. 1 ГПК „НБМ Т.“ ЕООД, чрез адв. С. Х. оспорва въззивната жалба като неоснователна, без да излага конкретни съображения срещу жалбата. Моли за потвърждаване на първоинстанционното решение. Претендира разноски в производството.

Третото лице помагач „НБМ Т.порт“ ЕООД, редовно призовано, не е взело становище по жалбата.

Съдът, като съобрази доводите на страните и събраните доказателства, съгласно правилата на чл. 235, ал. 2 и 3 от ГПК, намира следното от фактическа и правна страна:

Въззивната жалба е подадена в срока по чл. 259, ал. 1 от ГПК, поради което е допустима. Според нормата на чл. 269 ГПК въззивната инстанция дължи проверка за валидността на решението, за неговата допустимост, в обжалваната част, а по останалите въпроси е ограничен от посоченото в жалбата. Както приема в своята константна практика Върховният касационен съд, въззивният съд се произнася по правилността на фактическите и правни констатации само въз основа на въведените във въззивната жалба оплаквания, като проверява законосъобразността на решението само на посочените процесуални действия и обосноваването само на посочените фактически констатации на първоинстанционния съд. Въззивният съд проверява и за допуснати нарушения на императивните материалноправно норми.

Съдът констатира, че в диспозитива на решението СРС погрешно е посочил името на ищеца - вместо правилното „НБМ Т.“ ЕООД е посочено „НБМ Т.порт“ ЕООД. Доколкото обаче съдът е посочил правилното ЕИК на дружеството ищец, настоящият състав намира, че е допусната единствено очевидна фактическа грешка в наименованието на ищеца, която може да се оправи от СРС безсрочно и по реда на чл. 247 ГПК. Тази грешка не обосновава недопустимост на произнасянето на СРС, а от там и на обжалваното решение, което е допустимо постановено. В диспозитива следва да се допълни и третото лице помагач на ответника.

На следващо място настоящият състав намира за основателни възраженията на ответника в жалбата, че процесният договор е такъв за международен автомобилен превоз на стоки.

Възникналите между страните правоотношение са с източник договор за международен превоз на стоки по смисъла на чл. 1, т. 1 от Конвенцията за международен автомобилен превоз на товари (наричана за краткост Конвенция CMR), доколкото мястото на приемането на стоката за превоз и мястото на доставянето □, се намират в различни държави – България и Швеция, поради което към процесното правоотношение са приложими разпоредбите на Конвенцията за договора за международен автомобилен превоз на стоки (CMR) (наричана за краткост Конвенция CMR), по която България е страна.

Разпоредбите на Конвенцията CMR не дерогират нормите на вътрешното право съдържащи се в специалните Закон за автомобилните превози и ТЗ, които уреждат по аналогичен начин превозния договор. Общата нормативна уредба на договора за превоз, която се съдържа в чл. 367 - чл. 378 ТЗ и Закона за автомобилния превоз се

прилага доколкото в специални международни и вътрешни актове не са регламентирани различни правила - съгласно чл. 379 ТЗ.

Независимо, че първоинстанционния съд е квалифицирал претенцията по чл. 372 ТЗ, настоящият състав намира, че при постановяване на решението той е разгледал относимите към спора факти и дадената квалификация не се отразява на допустимостта на произнасянето му.

В практиката на ВКС, обективирана в решение № 135/05.10.2011 г. по т. дело № 1103/2010 г. на ВКС, ТК, II т. о., е възприето становище, което се споделя и от настоящият състав, че договорът за международен автомобилен превоз е неформален консенсуален договор и за неговото сключване е достатъчно доказване наличието на съвпадение на насрещните волеизявления на съконтрахентите. Съгласно чл. 9, т. 1 от Конвенцията за договора за международен автомобилен превоз на стоки (CMR) товарителницата удостоверява до доказване на противното условията на договора и получаването на стоката от превозвача, а съгласно чл. 4 (като аналогична разпоредба се съдържа и в чл. 50, ал. 1 от ЗАВП), договорът за превоз се установява с товарителница, но нейната липса не засяга превозното правоотношение.

С подаване на заявката - договор за международен превоз и нейното приемане от наредната страна се счита, че договорът за международен автомобилен превоз на стоки е сключен с всичките последици от това, включително задължението да се заплати договореното възнаграждение за превоза, както и задължението на ищеца - превозвач да превози стоката на определеното място, да я предаде на получателя.

Релевантните факти към основателността на иска за дължимост на превозното възнаграждение са: наличие на превозно правоотношение между страните, елемент от което е заплащането на превозно възнаграждение, изпълнение на задълженията на превозвача по него, както и неизпълнение на задължението за заплащането на възнаграждението от задълженото лице и настъпил падеж за това.

В случая не е спорно и от приетите пред СРС доказателства се установява, че между страните по спора е сключен договор за превоз на това, по който ответникът „С.Л.“ ЕООД, в качеството на спедитор (според твърденията му, който не са опровергани в производството) и ищеца „НБМ - Т.“ ЕООД - като превозвач.

По силата на същия договор, ответникът е възложил извършването на международен автомобилен превоз по релация Швеция – България на стандартни контейнери от 6250 кг. до 11000 кг., при разтоварен пункт в гр. Пловдив, ул. „*****“, склад на „ПИМК“ ООД, ЕИК ***** със срок на доставка 17.06.2019 г. и при навло в размер на 4 400 лв. без ДДС, платимо от ответника в 14-дневен срок след CMR и фактура.

По делото се установява, от представената и неоспорена от страните товарителница по CMR, че превозвач на стоката по договора е дружеството „НБМ Т.порт“ ЕООД - конституирано по делото като трето лица помагач на ответника по възлагане от ищеца.

При това законосъобразно първоинстанционният съд е приел, че превозът по делото е извършен с участието на последващ превозвач - „НБМ Т.порт“ ЕООД. Правоотношенията между ищеца и третото лице не са предмет на производството и не са били сред фактическите твърдения, на които се основава иска, изложени в исковата молба. Едва преди последното по делото заседание, ищецът е изложил доводи във връзка с отношенията му с третото лице - превозвач, които съдът намира за несвоевременно заявени, а от там - за преклудирани.

В случая не е спорно, че превозът е осъществен и стоката е доставена на посоченото в товарителницата CMR място на приемане. Не е спорно и се установява, че за извършения превоз от ищеца е издадена Фактура № 183 от 19.06.2019 г. за сумата на превозното възнаграждение в размер на 5 280 лв., с начислен ДДС.

Според извлечение от банкова сметка, ответното дружество „С.Л.“ ЕООД е заплатило посочената сума директно на реалния превозвач „НБМ Т.порт“ ЕООД на 31.07.2017 г.

Този факт се установява безспорно и от приетите пред СРС основна и допълнителна съдебно-счетоводни експертизи, които настоящата инстанция кредитира като неоспорени от страните по делото и компетентно изготвени от лице с нужните познания в областта. От заключенията на вещото лице се установява, че процесната фактура е коректно осчетоводена в счетоводните регистри на ищеца и е отразена в Дневника за продажбите за месец юни 2019 г., подадена е справка-декларация по ДДС и ефективно е извършено разчитане с бюджета от страна на ищцовото дружество.

Процесната фактура е осчетоводена и в счетоводството на ответника, отразена е в Дневника за покупките по ДДС, включена е в подадената от ответника справка-декларация по ДДС в общата сума на получените доставки с право на пълен данъчен кредит и ответното дружество е ползвало данъчен кредит в размер на 880 лв. От заключението на основната и допълнителната съдебно-счетоводна експертиза се установява, че на 12.07.2019 г. ответникът „С.Л.“ ЕООД е извършил плащане в пълен размер по процесната фактура в полза на последващия превозвач, а именно „НБМ Т.порт“ ЕООД.

Според чл. 34 от Конвенция CMR, на която се позовава ответника, когато един превоз, извършван в изпълнение на един-единствен договор, се осъществява от последователни пътни превозвачи, всеки от тях поема отговорността за изпълнението на цялостния превоз, като вторият и следващите превозвачи стават страна по договора с приемането на стоката и товарителницата, при условията посочени в товарителницата.

При така установените обстоятелства, за разлика от СРС, настоящият състав намира за основателни възраженията на въззивника – ответник „С.Л.“ ЕООД, че с извършеното плащане именно на възнаграждението по процесния договор за международен превоз, ответното дружество е изпълнило задължението си към последващия превозвач - третото лице, което въз основа на недвусмислени обстоятелства, се явява овластено да получи изпълнението. По този начин ответникът се е освободил от задължението по договора за превоз и към ищеца. (арг. от чл. 75, ал. 2 ЗЗД). Обратното би означавало ответникът да заплати два пъти дължимото превозно възнаграждение по процесния превоз. Както се посочи и по - горе правоотношенията между ищеца и последващия превозвач не са предмет на настоящото производство.

След като за извършения превоз ответникът е заплатил договорената сума от 5 280 лв., с това плащане е погасено изцяло задължението по процесния договор за превоз със заявка - договор от 10.06.2019 г. Искът е неоснователен и следва да се отхвърли.

Доколкото решаващите изводи на въззивният съд не съвпадат с тези на СРС, обжалваното решение следва да се отмени, а предявеният от ищеца иск следва да се отхвърли.

По разноските пред СРС :

Поради неоснователността на предявения иск, обжалваното решение подлежи на отмяна и в частта, с която „С.Л.“ ЕООД, е осъдено да заплати съдебни разноски на основание чл. 78, ал. 1 ГПК.

Предвид промяна в изхода от спора в полза на ответника следва да се присъдят разноски за СРС, както следва 150 лв. - депозит за вещо лице и адвокатско възнаграждение в размер на 300 лв.

По разноските пред СГС : С оглед изхода на спора на въззивника-ответник, следва да се присъдят разноски в размер на общо 406 лева, в това число : 300 лв. - адвокатско възнаграждение в производството пред СГС и 106 лева - държавна такса

по въззивната жалба.

Мотивиран от горното, Софийски градски съд

РЕШИ:

ОТМЕНЯ изцяло Решение № 20122448/22.05.2021 г. по гр.д. № 63699/2019 г. постановено описа на СРС, 61 състав (при допусната фактическа грешка в наименованието на ищеца вписан като „НБМ Т.порт“ ЕООД, вместо правилното „НБМ Т.“ ЕООД) и вместо това **ПОСТАНОВЯВА**:

ОТХВЪРЛЯ предявения от „НБМ Т.“ ЕООД, с ЕИК *****, с адрес по делото : гр. Смолян, ул. „*****“ чрез адв. Х. срещу „С.Л.“ ЕООД, с ЕИК *****, с по делото : гр. София, ул. *****, чрез адв. В., иск с правно основание чл. 1 от Конвенцията за договора за международен автомобилен превоз на стоки /CMR/, във вр. с чл. 372, ал. 1 от ТЗ за заплащане на сумата от 5 280 лева с ДДС, представляваща превозно възнаграждение по договор за превоз на стоки 10.06.2019 г., по дестинация Швеция – България, ведно със законната лихва, считано от завеждане на исковата молба 04.11.2019 г., до окончателното плащане.

ОСЪЖДА „НБМ Т.“ ЕООД, с ЕИК *****, с адрес по делото : гр. Смолян, ул. „*****“ чрез адв. Х. да заплати на „С.Л.“ ЕООД, с ЕИК *****, с по делото : гр. София, ул. *****, чрез адв. В., на основание чл. 78, ал. 3 от ГПК, съдебни разноси за първоинстанционното производство в размер на 150 лева - депозит за вещо лице и адвокатско възнаграждение в размер на 300 лева.

ОСЪЖДА „НБМ Т.“ ЕООД, с ЕИК *****, с адрес по делото : гр. Смолян, ул. „*****“ чрез адв. Х. да заплати на „С.Л.“ ЕООД, с ЕИК *****, с по делото : гр. София, ул. *****, чрез адв. В., на основание чл. 78, ал. 3 от ГПК, съдебни разноси пред въззивната инстанция в размер на 106 лева държавна такса и адвокатско възнаграждение в размер на 300 лева.

РЕШЕНИЕТО е постановено при участието на третото лице помагач „НБМ Т.порт“ ЕООД, ЕИК *****, на страната на ответника.

РЕШЕНИЕТО не подлежи на касационно обжалване на основание чл. 280, ал. 3 ГПК.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____